

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВознавство»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	J8 Автомобільний транспорт <i>ОПП Автомобільний транспорт</i>
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс, 4 семестр
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 90. Кількість кредитів – 3,0.
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробника(ів)	Викладачі: Махмудов Ханлар , д.е.н., професор Волкова Неля , к.е.н., доцент Контакти: ауд. 483, 484 (навчальний корпус 4) 1. khanlar.makhmudov@pdaa.edu.ua 2. volkova.nelia@pdaa.edu.ua сторінки викладачів: https://www.pdaa.edu.ua/people/mahmudov-hanlar-zeynalovych https://www.pdaa.edu.ua/people/volkova-nelya-vasylivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	надати здобувачам вищої освіти широких теоретичних і практичних правових знань, засвоїти найважливіші положення провідних галузей права України, сформувати у студентів правову свідомість та правову культуру. Майбутній фахівець повинен опанувати необхідний мінімум правових знань як передумови успішної виробничої діяльності
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. <i>Фахові:</i> ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України, Правил технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту та їх систем. <i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні

	проблеми у сфері автомобільного транспорту або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів технічних наук, економіки та управління і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Результати навчання	<p>ПРН 8. Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.</p> <p>ПРН 22. Здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик</p>
Методи навчання	<p>1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: <i>словесні методи:</i> лекція, розповідь-пояснення; бесіда; <i>наочні методи:</i> ілюстрування; демонстрування; <i>практичні методи:</i> вправи; практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анування, підготовка реферату,</p> <p>2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності <i>методи формування пізнавальних інтересів:</i> створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти. <i>методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності:</i> роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження</p> <p>3. Інноваційні методи навчання: <i>інтерактивні методи:</i> дискусії, диспути; проектування професійних ситуацій; рольові і ділові ігри; <i>комп'ютерні і мультимедійні методи:</i> використання мультимедійних презентацій;</p> <p>4. Методи контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: <i>методи усного контролю:</i> бесіда; доповідь; <i>методи письмового контролю:</i> контрольна робота; самостійна робота; <i>методи самоконтролю:</i> самостійний пошук помилок; самоаналіз; визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема1. Основи теорії права і держави Тема2. Конституційне право України Тема3. Адміністративне право Тема4. Цивільне право Тема5. Трудове право Тема6. Аграрне, земельне та екологічне право Тема 7. Кримінальне право Тема 8. Судові та правоохоронні органи України</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання.

	<p>Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є: розв'язування тестів; виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання, реферати, презентації).</p> <p>Форма семестрового контролю – екзамен.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p>1. Академічна доброчесність</p> <p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>2. Академічна мобільність</p> <p>Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>3. Неформальна/інформальна освіта</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>4. Дедлайни та перескладання</p> <p>Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaprososvitniyprocespravlene.pdf) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyap</p>

	roocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyschoiosvityvpa.pdf). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Передумовою для вивчення дисципліни «Правознавство» є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні предметів у загальноосвітніх навчальних закладах «Правознавство» (рівень стандарту / академічний рівень; профільний рівень) (за програмами до вересня 2018 року) або «Громадянська освіта (інтегрований курс)» і «Правознавство» (профільний рівень) (за програмами з вересня 2018 року)
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	Презентації, відеоролики, матеріали на платформі Moodle тощо.
Рекомендовані джерела інформації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ведерніков Ю. А., Грекул В. С. Теорія держави та права: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 224 с. 1. 2 Герц А.А., Кравчук С.Й. Правознавство: навч. посіб. Хмельницький : Хмельниц. ун-т упр. та права, 2017. 278 с. 2. Основи правознавства: навч. посіб. / Негодченко О. В. та ін. Київ : ЦУЛ, 2005. 416 с. 3. Правознавство: підручник / Берлач А. І. та ін. ; за ред. В. В. Копейчиков, А. М. Колодій. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 792 с. 4. Перевалова Л. В. Правознавство: хрестоматія для студентів ден. та заоч. форми навчання усіх спец.; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Панов А. М. [вид.], 2019. 220 с. 5. Порівняльне правознавство у таблицях: навч. посіб. для юрид. вищ. навч. закл. і ф-тів / О. В. Петришин та ін.; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-ге вид., змін. Харків : Право, 2018. 162 с. : табл. Бібліогр.: с. 162. 6. Правознавство: підручник / Г. І. Балюк та ін.; відп. ред. д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України О.В. Дзера; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Юрид. ф-т. - 11-те вид., перероб. і допов. - Київ : Юрінком Інтер, 2017. 629 с. 7. Правознавство / Г. І. Балюк Е. Ф. Демський, В. С. Ковальський [та ін.]; за відп. ред. О. В. Дзери. Київ: Видавництво Юрінком Інтер, 2019. 632 с. 8. Правознавство : навч. посіб. / М. М. Пендюра, О. Я. Лапка, А. Л. Калінюк та ін. К. : 7БЦ, 2022. 548 с. 9. Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.
Рік введення	Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і права, протокол від 01 вересня 2025 року, №1

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Розв'язування тестів	Виконання вправ на практичних заняттях	Реферат/ презентація	Екзамен	
Тема 1. Основи теорії права і держави		10			5
Тема 2. Конституційне право України		10			5
Тема 3. Адміністративне право		10			10
Тема 4. Цивільне право	5				15
Тема 5. Трудове право	5	10			15
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право	5	10			15
Тема 7. Кримінальне право					
Тема 8. Судові та правоохоронні органи України	5		10		15
Екзамен				20	20
Разом	20	50	10	20	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Програмні результати навчання	Шкала оцінювання, балів	Критерії оцінювання
ПРН 8, ПРН 22	5	на високому рівні – здобувач демонструє розуміння сутності матеріалу, про що свідчать 90 -100 % правильних відповідей
	4	на середньому рівні – здобувач демонструє знання і розуміння основних положень завдань (70 – 89 % вірних відповідей)
	3	на достатньому рівні – здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень матеріалу, що підтверджується 60 – 69 % вірних відповідей
	1-2	на низькому рівні – здобувач демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень матеріалу; має 50 – 59 % вірних відповідей

Шкала та критерії оцінювання підготовки реферату/презентації

Програмні результати навчання	Шкала оцінювання, балів	Критерії оцінювання
ПРН 8, ПРН 22	9-10	на високому рівні – здобувач демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; ґрунтовно викладає правові питання, висловлює власну позицію й переконливо її аргументує; самостійно знаходить, оцінює та використовує джерела юридичної інформації, зокрема наочні, уміє узагальнити вивчений матеріал, використовує набуті знання й уміння у практичній діяльності
	7-8	на середньому рівні – здобувач демонструє знання і розуміння основних положень питання, вільно викладає правові питання, застосовуючи необхідну юридичну термінологію але подає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки.
	5-6	на достатньому рівні – здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; самостійно відтворює окрему частину теми, застосовуючи мінімальну юридичну термінологію, уміє дати визначення понять, аналізує зміст правових документів за простим планом; висновки неповні; наявні несуттєві помилки
	0-4	на низькому рівні – здобувач демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; репродуктивно відтворює частину

		навчального матеріалу теми одним-двома простими реченнями, формулює визначення юридичного поняття; наявні суттєві помилки; висновки неповні
--	--	---

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Програмні результати навчання	Шкала оцінювання, балів	Критерії оцінювання
ПРН 8, ПРН 22	9-10	на високому рівні розкриті питання практичного завдання; здобувач демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; дає повну, вичерпну відповідь, яка складається з правильного юридичного результату, доцільного і логічного теоретичного обґрунтування виконаних розмірковувань; вірного посилання (за необхідністю) на відповідні законодавчі та нормативні акти
	7-8	на середньому рівні – здобувач демонструє знання і розуміння основних положень практичного завдання, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки та формулює визначення юридичного поняття; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді, яка складається з доцільного і логічного теоретичного обґрунтування отриманого результату, вірного посилання на відповідні законодавчі та нормативні акти, але має окремі неточності у формулюваннях.
	5-6	на достатньому рівні – здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази; наявні несуттєві помилки під час відповіді
	0-4	на низькому рівні – здобувач демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Програмні результати навчання	Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
ПРН 8, ПРН 22	для теоретичного питання*	5	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади.
		4	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять
		3	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
		2	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
		1	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
		0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	Максимальна кількість балів	10 балів	

	Професійно-орієнтоване (практичне завдання)	9-10	Здобувач вищої освіти може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою: вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
		7-8	Здобувач вищої освіти за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
		5-6	Здобувач вищої освіти має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
		2-3	Здобувач вищої освіти планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
		0-1	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	Максимальна кількість балів	10 балів	
	Всього	20 балів	

*екзамен складається з 2 теоретичних питань